

Jan Björklund: Sommartal 2016

Talare

Jan Björklund
Partiledare

Datum

21 augusti 2016

Plats

Göteborg

SKOLAN FÖRST Jag kramade min mammas hand. Jag minns att jag inte ville släppa taget. Känslan var hisnande. Min första skoldag på Parkskolan i Skene. Nu i dagarna kommer mer än en miljon barn tillbaka till skolbänken efter sommarlovet. Engagerade lärare kommer ge allt för att våra barn ska få en ljusare framtid. Det handlar om att ge alla barn möjligheter oavsett vad de har med sig i bagaget hemifrån. Det är ingen slump att liberaler alltid varit engagerade för skolan. Liberalismen tror på människans förmåga. Bildade människor bygger goda samhällen. Fler livschanser åt alla, det har varit liberalers drivkraft för bildning i århundraden. Folkskolan på 1800-talet. Läroverksreformen på 1920-talet som öppnade de statliga läroverken för kvinnor. Kampen för kunskapsskolan. Införandet av valfrihet på 90-talet. Alla reformer med syfte att utjämna skillnader, att alla ska med, oavsett om du är pojke eller flicka, akademikerunge eller textilarbetarbarn, oavsett om du är född i Sverige eller inte. Det spelar ingen roll varifrån du kommer. Det viktiga är vart du är på väg. Sverige står nu inför mycket stora utmaningar. Men skolans utmaning är dubbel. Samtidigt som kunskapsresultaten sjunkit i decennier så ska skolan möta den största integrationsutmaningen någonsin. Att lyfta de som inte har pushning hemifrån. Att barn och ungdomar får se nya horisonter, bortom dem de redan känner till. Att ge alla en ordentlig grund att stå på inför vuxenlivet. En bra skola ger god bildning och ökad frihet åt människor. En bra skola är förutsättningen för integration och jämlikhet. En bra skola är en förutsättning för svensk tillväxt och konkurrenskraft. Klassresan börjar i klassrummet. Framtiden börjar i klassrummet. Det är därför vi liberaler sätter skolan först! *Vi kan alla ställa oss frågan vad vi varit utan våra lärare? Det finns inget annat i skolan som kan ersätta skickliga lärare. Aldrig så moderna skollokaler, aldrig så många datorer och tekniska hjälpmedel, inget kan ersätta en kunnig och hängiven lärare. Det är därför det är så tragiskt att se hur Sverige under ett par generationer har misshandlat läraryrket. Den stora utförslöpan påbörjades med Göran Perssons kommunalisering. Lärarna uppfattades ha det för bra jämfört med andra kommunalarbetare. Lönerna höjdes i långsammare takt än för andra

yrkesgrupper, behörighetskraven urholkades så att kommunerna anställde allt fler obehöriga lärare, vilket var billigare. Att statusen sjönk och därmed också antalet sökande till lärarutbildningen, blundade man för. Alliansregeringen genomförda många stora skolreformer. Fyra av dessa större reformer syftade till att öka attraktionskraften och kvaliteten i läraryrket; lärarlegitimation, förstelärarsystem, ny lärarutbildning och statliga bidrag till ökade lärarlöner. Alla hårt kritiserade av de rödgröna. Men vi ser nu resultatet; antalet sökande till lärarutbildningen har ökat kraftigt. Från 10 000 för sex år sedan, till 17 000 per år, en ökning med 70 procent. Det är ett mycket starkt resultat, men det krävs mer. Vänstern och det pedagogiska etablissemangen har under många årtionden försökt att tona ned ämneskunskaperna i skolan. Eftersom ämneslärare lär ut just kunskaper i ett ämne har vänstern velat devalvera den typen av lärare. Ordet "lärare" har till och med varit kontroversiellt, eftersom det låter som att läraren ska lära ut något. På många håll kallas det numera i stället "mentor" eller "pedagog". Och läraryrkets professionella frihet är kraftigt beskuren, lärarna förväntas arbeta i så kallade "arbetslag", ett begrepp som för säkerhets skull är hämtat från LO:s byggarbetsplatser. I de socialdemokratiska lärarutbildningsreformerna i Sverige 1985 och 2001 kom ämneskunskaperna att nedprioriterats. Varför ska eleverna lära sig en massa faktakunskaper, de kan man ju googla fram, brukar det heta. Detta synsätt har varit förödande, och är en viktig orsak till Sveriges sjunkande PISA-resultat. Att vi lär oss ordklasser i svenskan, länder och huvudstäder i geografien, inälvor i biologin, multiplikationstabellen i matte, regentlängden i historia och olika gudar i religionskunskapen, det är verktygen för att kunna ta till oss ny information och förstå sammanhang. En god allmänbildning är också den viktigaste källkritiken. När någon påstår att Förintelsen inte har existerat, är den bästa källkritiken att våra ungdomar har lärt sig 1900-talets historia. Liberalerna presenterar idag flera förslag för att ytterligare stärka svensk lärarkår. Huvudfokus är att höja kraven för att bli lärare och att öka ämneskunskaperna. Vi föreslår att det ska krävas högre betyg än idag för att bli antagen till lärarutbildningen. Ämneslärare på högstadiet och gymnasiet ska ha avlagt masterexamen i sina ämnen. Lämplighetsprov ska sälla bort dem som saknar de egenskaper som krävs för att bli en bra lärare. I motsats till en valhänt regering utan ledarskap, med sina duttsatsningar i skolan som knappt märks och som saknar övergripande mål, så föreslår vi en omfattande vidareutbildning i ämneskunskaper av svensk lärarkår. Ett års vidareutbildning på universitet ska vara obligatoriskt för alla lärare inom grundskolan och gymnasiet. De närmsta fyra åren vill vi investera åtta nya miljarder i våra lärare, i deras ämneskunskaper och i deras förmåga att lära

ut. Läraryrket är landets viktigaste yrke. Om skolan misslyckas, kommer Sverige att misslyckas. Men om skolan lyckas, kommer Sverige att lyckas. Det är därför vi liberaler sätter skolan först! *Den rödgröna skolpolitiken har allt för länge drivits av en kunskapsfientlig syn. Läxor och betyg är orättvisa. I andra länder lyfter man fram högpresterande elever som goda exempel. I Sverige kan man uppmärksammas för idrottsprestationer men inte för prestationer i teoretiska ämnen som matte och historia. Att någon är duktig i skolans teoretiska ämnen är känsligt i Sverige. Gustav Fridolin. Med ett högt tonläge lovade han att fixa skolan på 100 dagar. När det inte fungerade, så gick han under jorden. De duttar hit och duttar dit, men de säger aldrig något som handlar om ökade kunskapsresultat. Faktum är att går man runt på Fridolins utbildningsdepartement är det svårare att hitta förslag för ökad kunskap i skolan än vad det är att hitta en Pokemon. *David går i åttan, han beskriver sin arbetsmiljö så här; -"Jag har lärt mig att hantera det hyfsat, men jag har gått ut i korridoren ibland. Man blir lätt stressad av hög ljudnivå, särskilt på ämnen där man måste tänka mycket och koncentrera sig." Om fem minuter av varje lektion ägnas åt sen ankomst, tjat om att stänga av mobiler och stök och støj, så motsvarar det i slutändan ett år av elevens skoltid. Så varför är vi liberaler så besjälade av ordning och reda i klassrummet? Är det för att bestraffa eleverna? Nej. Är det för att vi tror mer på piska än morot? Nej. Det är för att vi liberaler vet att ordning och reda i slutändan handlar om en enda sak. Det är livschanser. Det är möjligheterna som skapat social rörlighet och klassresor. Som tar flickor och pojkar från dröm till verklighet. Jag vet, för jag var en av dem. Förlorarna på stöket är de svagaste eleverna och de som kommer från hem utan studietradition. I sin rädsla för att ställa krav så menar de rödgröna att studiedisciplin skapar en hård skola. Vi vet att det är precis tvärtom. Lugn och arbetsro i klassrummet är viktigast för de svagaste eleverna, de som har det svårast. Kravlöshet skapar ingen jämlikhet. Studiedisciplin skapar jämlikhet. Man är inte snäll för att man är kravlös. *Yannis är bara fyra år, men han får vara uppe sent, för sin mamma och pappa. Han ska få titta på fyrverkerierna och fira den franska nationaldagen. Han går på strandpromenaden med sina föräldrar när terrorn slår till. Pappan hinner aldrig fram innan den vita lastbilen mejar ner hans lille pojke. Yannis pappa hittar sin son i en pöl av blod på strandpromenaden i Nice. Vi lägger en sommar bakom oss där terrordåd avlöst varandra. Nice. Orlando. Istanbul. München. Kabul. På flygplatsen, på nattklubben, i köpcentret, på strandpromenaden. Mitt i människors vardag. Det pågår en värderingsstrid. Den handlar om vilket Europa och vilken värld vi ska lämna till våra barn. Frihet står mot förtryck. Frihandel mot protektionism.

Tolerans mot intolerans. Trump propagerar nu mot alla liberala principer som byggt USA under decennier. Vi ser Turkiet, som efter kuppförsoket blir mer auktoritärt. Dödsstraffet kan komma att återinföras. I Polen hotas pressfriheten. I Ungern har Orban som mål att skapa ett samhälle utan liberalism. Populister är på framfart. Nationer och människor ställs mot varandra. Den Europeiska unionens grundvalar skakas om. Brexit är en exponent för all oro. Och i vår närhet sitter Putin och applåderar en utveckling där Europa faller isär. Den liberala uppgiften är mäktigare än den varit sedan det Kalla kriget. Jag talade nyss om skolan. Det är där våra barn ska lära sig vad som händer i ett Europa som splittras. De ska få kunskap om krigen, förödelsen, om en kontinent som gick sönder. Om murar som restes och järnridåer som delade fria från förtryckta. Men också historien om en halv miljard européer som samarbetar i en gemensam union. Där folk valde att gå samman för att skydda sina barn från att den europeiska historien inte skulle upprepas. Öppna demokratiska samhällen är mer sårbara för terror än totalitära stater. Men vi får inte vara naiva. Demokratier måste försvara sig, och demokratier måste slå tillbaka. Våra svar mot terrorism måste vara beslutsamma och hårda. Det är många som vädrar morgonluft efter Brexit. Bevekelsegrunderna är olika, men skeptikerna förenas i tron att Europa tjänar på att varje land sköter sitt. När riksdagens alla övriga partier nu i olika grad ropar på mindre europeiskt samarbete, så kommer vi liberaler inte att sjunga med i den kören. För freden. För jobben. För välfärden. För klimatet. För tryggheten. För våra barns frihet. Europa behöver mer samarbete – inte mindre. *Det går bra för Sverige. Det brukar statsministern säga. Och han har helt rätt. Det går bra för Sverige, vårt land har en hög tillväxtsiffra senaste halvåret. Det beror på nio år av allianspolitik, först åtta år i alliansregering, sedan ytterligare ett år med alliansens budget. Problemet är att den rödgröna regeringen nu äventyrar detta. Regeringens finanspolitiska råd har kommit med en förintande kritik av den politik som förs. Nu tömmer man ladorna i högkonjunktur när man enligt all grundläggande nationalekonomi ska spara inför sämre tider. Samtidigt. Skattehöjningar på jobb och företagande. Sverige har nu återigen världens högsta marginalsatser. Ett utökat sjuklöneansvar läggs på företagen. Regeringen sätter punkt för svensk kärnkraft. De pumpar in miljarder i olönsamma bostadssubventioner. Detta är inte rätt väg för att göra Sverige konkurrenskraftigt. Vi har stora utmaningar i att få in nyanlända på arbetsmarknaden med de höga trösklar som idag råder. Det finns inget annat än att de människor som nu kommit till Sverige måste integreras och få chans att bidra till Sveriges välstånd. Det är ett ömsesidigt åtagande. Människor har själva ansvar för att integreras i det land där man har valt att

bygga sin framtid. Det betyder att anstränga sig för att skaffa sig en utbildning, ett jobb och att lära sig det svenska språket. Statens uppgift är att möjliggöra denna integration. Att släppa in människor i Sverige för att sedan exkludera dem från arbetsmarknaden är inte att ta ansvar. Nu ökar andelen lågutbildade bland de arbetslösa och många nyanlända har låg utbildning. Snabbspåret som skulle ge nyanlända akademiker jobb, har blivit ett snigelspår. Det största fiaskot är traineejobben. 32 000 utlovades i valrörelsen. Mindre än en procent har regeringen levererat. Först behövdes ingen integrationsminister tyckte Stefan Löfven. Sen blev det kris. Då behövdes det fortfarande ingen integrationsminister. Men Mikael Damberg blev minister över enkla myndighetsjobb. Och arbetsmarknadsminister Ylva Johansson hon blev superminister för att lägga fram förslag även på skolområdet där det går mycket segt. Men eftersom det är svårt att skaka fram förslag i en regering som inte har så många förslag och har ett parti förslag så kommer det andra partiet antagligen att tycka tvärtom så tillsattes Ibrahim Baylan som supersuperminister för att samordna integrationen sen när Ylva Johansson lägger förslag åt Gustav Fridolin. Men ärligt talat. Det hjälper ju inte nyanlända att utnämna superminister efter superminister om trösklarna in på den svenska arbetsmarknaden fortfarande är lika höga. Det är bättre att nyanlända får ett första startjobb, även om jobbet är enkelt och lönen är lägre, än att nyanlända ska leva i utanförskap och gå på socialbidrag år efter år. Det är hög tid att köra över LO! * Integration handlar om skola och jobb. Men integration handlar också om att inkludera människor och samtidigt slå vakt om de liberala grundvärderingar som vårt samhälle bygger på. Det är förresten märkligt, men väldigt välkommet, att många av de som bekämpat liberala värderingar om jämställdhet och HBTQ-rättigheter, plötsligt nu står upp och kallar detta för svenska värderingar. Med ökad flyktinginvandring lever nu tiotusentals flickor och kvinnor i Sverige men i bostadsområden där liberalismen inte nått fram. När barnen nu kommer tillbaka till skolan så kommer de upptäcka att några skolbänkar ekar tomma, för att flickor blivit bortgifta i föräldrarnas forna hemländer. Vi ser flickor som inte får vara med på simundervisning eller idrottslektioner. Barn som aldrig skulle få följa med och sova över på en klassresa. Flickor som könsstympas. Kvinnor som inte får välja livspartner. Lika rättigheter och lika möjligheter mellan kvinnor och män. Det är detta som liberalers kamp för jämställdhet alltid har handlat om. Varje liberal reform har varit en tydlig markering för att i ett liberalt samhälle så är kvinnor och män lika mycket värda. Tack vare liberala reformer är Sverige idag ett av världens mest jämställda länder. Det är ju så att är man född och uppvuxen i Sverige, har gått i

skolan här, passerat milstolparna, vandrat från barnavårdscentral, till förskola, vidare till student och ut i arbetslivet, så är sannolikheten stor att man bär en liberal syn på jämställdhet. Den sannolikheten är inte lika stor om man är uppvuxen på landsbygden i Afghanistan där flickor inte får gå i skolan. Den sannolikheten är inte heller lika stor om man är uppvuxen i en hederskultur där kvinnan anses underordnad mannen. För att ta sig an integrationsutmaningarna på riktigt så måste man erkänna att kulturer ser olika ut och kulturer föder och för vidare värderingar. För många av oss är det självklart. Men inte för vänsterns feminister. Sverige har allt för många gånger fegat ur. Förr slogs vänsterfeminister för kvinnlig frigörelse. Numera hör vi vänsterpartister som inte har några som helst problem med att kvinnor och män numera ska bada separat på vissa badhus, för att männen kräver det. I en debatt med Gulan Avci, ordföranden för Liberala Kvinnor, sade Gudrun Schyman nyligen att det kan vara bra att kvinnor och män separeras i badhusen, så att kvinnorna slipper visa upp sina blåmärken. Det är en sanslös eftergiftspolitik. Sverige ska alltså anpassa sig till patriarkala strukturer, i stället för tvärtom. Många kvinnor har flytt från förtryck för att få frihet i Sverige. Vi liberaler kommer inte att svika dem. Vi kommer inte heller att kompromissa om de liberala segrar som vi vunnit. Låt mig vara tydlig; jämställdhet mellan kvinnor och män gäller alla i Sverige, oavsett om man är född här eller inte. *112 är trygghet. Vi lär oss att om man ringer 112 så kommer samhället; ambulans, polis, brandkår. Men det finns bostadsområden i Sverige där detta inte längre är självklart. Där ambulanser och poliser möts med stenkastning. ”Man måste förstå” säger några samhällsdebattörer. Dessa ungdomar är i utanförskap. Ja, jag förstår att vi måste göra mer för integrationen. Det förstår jag. Men när det begärs att vi ska förstå att man kastar sten på ambulansen, då säger jag stopp. Nej. Det förstår jag inte. Och jag tänker inte förstå det. Att hindra räddningstjänsten från att rädda sjuka och skadade människor är fullständigt oacceptabelt och måste bemötas från samhällets sida med yttersta stränghet. Med fler poliser och hårdare straff. Vi måste bekämpa arbetslöshet och utanförskap. Men utanförskap får aldrig bli en ursäkt att bränna bilar. *Den viktigaste anledningen för socialliberaler att skapa tillväxt är att öka friheten för alla. Jag tänker på Maja. En liten femårig flicka. Hon är svårt hjärnskadad och har epilepsi. Maja kan inte se. Maja kan inte röra sig. Hon behöver hjälp dygnet runt och kan aldrig lämnas utan uppsikt, berättar hennes pappa Magnus för oss. För att Majas kropp ska bli starkare så går hon på ridning. Det är den bästa sjukgymnastiken. Med hjälp av en ridlärare som håller upp Majas kropp kan hon ta sig fram på hästryggen. För en femårig flicka som varken kan se eller röra sig betyder det lite mer av frihet. LSS-reformen ger stöd

till Maja precis som till många andra barn och vuxna som lever med svåra funktionsnedsättningar. Men nu drar regeringen ner på Majas assistanstimmar. Maja får för mycket hjälp, tycker regeringen. Den rödgröna regeringen har uppdragit till Försäkringskassan att spara på samhällets mest utsatta. Det är så hjärtlöst så man finner inga ord. Majas föräldrar är förtvivlade. Vad kommer hända med Maja när hon inte får den hjälp hon behöver? Man kan tycka olika i politiken. Partier har olika ideologiska utgångspunkter och vi tycker olika. Men det här är faktiskt helt obegripligt. Att man beskär friheten för små utsatta svårt sjuka barn. Vi liberaler kommer kämpa för reformen som gett så många människor mer av värdighet, självständighet och frihet. Jag har en uppmaning till regeringen: Dra tillbaka nedskärningarna i LSS-reformen. Svik inte Maja. *Vi befinner oss nu mitt i mandatperioden. Vi lever i en mycket orolig tid. Det är två år kvar till nästa val och två år är en lång tid i politiken. Mycket kan hända. För tjugo år sen var det populärt att säga att alla var liberaler. Muren hade fallit och demokrati var inne och diktatur ute. Marknadsekonomin och frihandeln ledde till snabba välståndsökningar i världen. Men tiderna har förändrats. Den långa finanskrisen i kombination med de stora flyktingströmmarna från ett sönderfallande Mellanöstern har tillsammans lett till ett starkt polariserat och hästskt debattklimat i hela västvärlden. Liberalismen är trängd. I Sverige har det lett till stora framgångar för ett högerextremt parti och samtidigt till att två andra extremer Vänsterpartiet och Miljöpartiet fått ett starkare inflytande än någonsin. I detta klimat har vi liberaler viktiga uppgifter. Att stå upp för individens frihet Att stå upp för globalisering och europeiskt samarbete Att stå upp för öppenhet och tolerans Att stå upp för marknadsekonomi och företagsamhet Att stå upp för arbetslinjen att lön är bättre än bidrag Att stå upp för att våra fria samhällsmodell ska försvaras Att stå upp för en kunskapsskola med studiedisciplin Att stå upp för en verklig klimatpolitik Att stå upp för att personer med funktionsnedsättning ska ha samma rätt till frihet som andra Att stå upp för jämställdhet mellan kvinnor och män, även i förorterna Det är därför Sverige behöver att starkare liberalt parti. Och det är därför Sverige behöver en ny regering. Tack!

Taggar

2010-tal, 2016, Folkpartiet Liberalerna, Liberalerna, Man, Politiska tal, Sommartal

URI

<https://www.svenskatal.se/tale/jan-bjorklund-sommartal-2016>